

„Aktīvais mantojums” – ceļā pie Babītes novada iedzīvotājiem

16.06.2020.

Iepazīstinām ar vienu no Babītes novada pašvaldības projektu konkursa “Ģimenei. Videi. Izaugsmei Babītes novadā” uzvarētājiem – projektu “Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā”.

„Ak, laiki grūti, laiki grūti – tā vecie allaž žēlojas, / Un arī manā, bērna, sirdī it sēras jūtas ierodas,” – tā savulaik Rūdolfis Blaumanis ironizējot pasmīnējis par ļaužu gaušanos 20. gadsimta sākumā. Toreiz grūtumu netrūka, un (pavisam bez ironijas) arī šodien ir sarežģītu situāciju pārpilna. Tomēr mēs, Latvijas Kultūrvēsturiskās ainavas un vēsturiskās atmiņas izpētes un saglabāšanas biedrība, ar savu projektu „Aktīvais mantojums” aicinām Babītes novada ļaudis nenokārt degunu un paraudzīties, kā senāk novada ļaudis tikuši galā ar grūtībām un ikdienas izaicinājumiem.

Projekta nosaukums ir „Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā”. Parasti, ja runa ir par kultūrvēsturisko mantojumu, uzreiz iedomājamies muzeju vitrīnas vai brūnas krāsas norādi uz kādu vēsturisku objektu. Tomēr mantojums neaprobežojas ar to vien. Tās ir arī cilvēku atmiņas, pieredzējumi un dažādas laikmetu liecības, kas var glabāties arī mājās – grāmatplauktā, drēbju vai trauku skapī. Tās var būt sen dziedātas dziesmas un dejas, ko reiz grieza zaļumballē vai skolas diskotēkā, veci nostāsti un anekdotes. Kultūrvēsturiskais mantojums nav sastindzis artefakts, bet dzīves sastāvdaļa, kas daudzējādi veido mūsu attieksmi un uzskatus. Arī mēs paši ik dienu veidojam kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm. Pēc tā mūsu pēcnācēji veidos priekšstatus par mums – kas un kādi esam bijuši.

Projekts paredz novada iedzīvotāju aktīvu līdzdarbību un ir iedalāms divos posmos:

► izzinošā spēle „Atrodi mani”. Spēles dalībniekiem būs jāatrod kāds novada kultūrvēsturiskais objekts. Objekta atrašana būs saistīta ar kāda uzdevuma vai mīklas atrisināšanu vai attēla fragmenta atpazīšanu. Pie objekta jāatrod paslēpts priekšmets vai norāde, jānofotografējas un attēls jānosūta uz e-pasta adresi kainava@gmail.com;

► virtuālā izstāde „Neizzinātās vēstures lappuses”. Iedzīvotāji aicināti dalīties ar atmiņu stāstiem, attēliem, dokumentu kopijām, lai kopīgi izveidotu virtuālo izstādi, kas tiks ievietota Babītes novada tīmekļvietnē www.babite.lv. Bērni un jaunieši aicināti pierakstīt vecākās paaudzes atmiņu stāstus un pieredzētos notikumus, akcentējot cilvēku personīgi piedzīvoto – tādu vēsturisko pieredzi, kas parasti neiekļūst vēstures grāmatu lappusēs, bet kas labi palīdz izprast „lielos” vēstures notikumus. Izstādē paredzētas šādas sadaļas:

„Ceļš uz skolu” – kā 20. gadsimtā novada bērni mērojuši ceļu uz skolu, kā noritēja izglītības process;

„Dienišķā maize” – kā dažādos vēstures posmos novada ļaudis risināja pārtikas un iztikas problēmas;

„Drānu stāsti” – par to, kur un kā iegādāja, šūdināja apģērbu, kā to novadā nēsāja 20. gadsimtā;

„Ikdiena un svētki” – par dažādām ikdienas norisēm un svētkiem, kas reiz svinēti novada teritorijā.

Lai arī cik rūpju pilna ir šodiena, der uzzināt par to, kā senāk mūsu priekšteči tikuši galā ar grūtībām un bieži vien – dramatiskām situācijām. Dalība izstādē – tā ir iespēja katram Babītes novada iedzīvotājam kļūt par tās līdzautoru un novada vēstures rakstītāju.

Izzinošās spēles „Atrodi mani” noteikumi.

Spēlē var piedalīties vienas mājsaimniecības locekļi vai domubiedru grupas, ievērojot valsts noteiktos ierobežojumus un piesardzības pasākumus pandēmijas laikā.

Dalība spēlē nav iepriekš jāpiesaka.

Spēles sākums – 2020. gada 1. jūlijā, noslēgums – 2020. gada 30. septembrī. Katru mēnesi tiek publicēts viens uzdevums.

Spēles norises vieta ir Babītes novada teritorijā.

Uzdevumi tiek publicēti Babītes novada tīmekļvietnē babite.lv un laikrakstā „Babītes Ziņas”.

Atrisinātais uzdevums ar fotoattēlu jānosūta uz e-pasta adresi kainava@gmail.com noteiktā laikā.

Sekmīgākie dalībnieki iegūs vērtīgas balvas.

Spēles „Atrodi mani” pirmais uzdevums būs publicēts www.babite.lv 1. jūlijā.

Uz tikšanos „Aktīvajā mantojumā”!

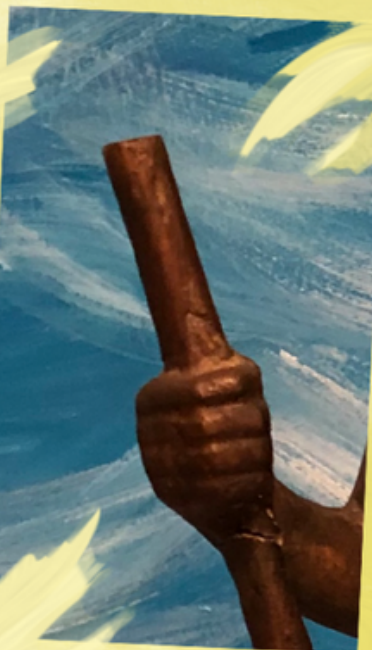
Inga Sarma, projekta „Aktīvais mantojums” vadītāja

Projekta "Aktīvais mantojums" spēles "Atrodi mani" 1.uzdevums

01.07.2020

Projekts "*Aktīvais mantojums*" Spēle "*Atrodi mani!*"

1. uzdevums.

Reiz es biju varens pārcēlājs. Kādu nakti, kad biju pārcēlis pār upi neparastu bērnu, kļuva slavens un bagāts. Manā vārdā ir nosaukta balva, ko piešķir reizi 2 gados radošiem cilvēkiem par izcilu veikumu.

Kur Babītes novadā var skatīt šo balvu? Atrodi to un nofotografējies kopā ar mani. Soreiz neviens cits priekšmets nav jāmeklē – es pats tas esmu.

Foto jāšūta uz adresi :
kainava@gmail.com, līdz **20.07.2020.**

neaizmirsti pievienot komandas dalībnieku vārdus un informāciju, no kurienes esat – Salas pagasta, Pņķiem, Babītes, vai citām novada vietām.

Lūdzu pievieno arī tālruņa numuru, lai varam sazināties, ja būsi balvas ieguvējs spēles beigās.

Ar cieņu un veiksmes vēlējumiem,

Tavs

Babītes novada iedzīvotājus aicinām piedalīties projekta "Aktīvais mantojums" 1.uzdevumā.

Reiz es biju varens pārcēlājs. Kādu nakti, kad biju pārcēlis pār upi neparastu bērnu, kļuva slavens un bagāts. Manā vārdā ir nosaukta balva, ko piešķir reizi 2 gados radošiem cilvēkiem par izcilu veikumu.

Kur Babītes novadā var skatīt šo balvu? Atrodi to un nofotografējies kopā ar mani. Šoreiz neviens cits priekšmets nav jāmeklē – es pats tas esmu.

Foto jāšūta uz adresi: kulturasainava@gmail.com līdz 20.07.2020.

Neaizmirsti pievienot komandas dalībnieku vārdus un informāciju, no kurienes esat – Salas pagasta, Piņķiem, Babītes vai citām novada vietām.

Lūdzu pievienot arī tālruņa numuru, lai varam sazināties, ja būsi balvas ieguvējs spēles beigās.

Jūnijā jau informējām par vienu no pašvaldības projektu konkursa "Ģimenei. Videi. Izaugsmei" uzvarētājiem – projektu "Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā". Te pieejams plašāks raksts par projektā plānotajām aktivitātēm.

Inga Sarma,

projekta "Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā" vadītāja

Projekta "Aktīvais mantojums" spēles "Atrodi mani" 2.uzdevums

14.07.2020.

Te mēs esam atpūtas brīdī. Ja ieskatīsies labi vērīgi, caur ugunsкура dūmiem saskatīsi pazīstamas aprises. Fotografējā redzamo ēku sen vairs nav, bet koki gan vēl aug – tie pārdzīvojuši laikus un cilvēkus. Atrodi šo vietu, nofotografējies tur, kur stāvam mēs un dodies uz vietu, kur uzkrājies visvairāk informācijas šajā apvidū.

Atrodi priekšmetu, kas stāsta par mums un attēlā redzamajiem notikumiem, nofotografējies ar šo priekšmetu un atsūti uz adresi: kulturasainava@gmail.com līdz 01.08.2020.

Neaizmirsti, ka vajag minēt savu vārdu (arī komandas biedru) un arī to, kā ar Tevi sazināties, jo spēles beigās Tevi gaidīs lieliska balva! Pievērs uzmanību – šoreiz vajag divus foto – ar vietu un lietu!

Inga Sarma,

projekta “Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā” vadītāja

Projekta "Aktīvais mantojums" spēles "Atrodi mani" 3.uzdevums

14.08.2020.

Projekts "Aktīvais mantojums" Spēle "Atrodi mani!"

3. uzdevums.

Reiz, ļoti sen, man par godu deva vārdu pirmajai Salas muižai.
Esmu ļoti salds un kādreiz es biju vienīgā saldviela Eiropā.
Dodies turp, kur daudz saldu ogu, tur, kur joprojām var redzēt,
kā senāk tika pie saldās vielas.

Atrodi vietu, kur daudz saldu kārumu un pasaki
saimniekiem vārdu, kas saistīts ar attēlu, saldo produktu
un senās muižas vārdu. Foto sūti uz adresi:
kulturasainava@gmail.com, līdz 15.08.2020.

Neaizmirsti, ka vajag minēt
savu vārdu (arī komandas biedru)
un arī to, kā ar Tevi sazināties,
ja būsi balvas ieguvējs/a!

Ar saldiem sveicieniem,

Tavs

Reiz, ļoti sen, man par godu deva vārdu pirmajai Salas muižai.
Esmu ļoti salds un kādreiz es biju vienīgā saldviela Eiropā.
Dodies turp, kur daudz saldu ogu, tur, kur joprojām var redzēt,
kā senāk tika pie saldās vielas.

Atrodi vietu, kur daudz saldu kārumu un pasaki
saimniekiem vārdu, kas saistīts ar attēlu, saldo produktu un senās muižas
vārdu. Foto sūti uz e-pasta adresi: kulturasainava@gmail.com
līdz 15.08.2020.

Neaizmirsti, ka vajag minēt savu vārdu (arī komandas biedru)
un arī to, kā ar Tevi sazināties, ja būsi balvas ieguvējs/a!

Ar saldiem sveicieniem,

Tavs....

un projekta "Aktīvais mantojums" veidotāji

Projekta "Aktīvais mantojums" spēles "Atrodi mani" 4.uzdevums

18.08.2020.

Projekts "Aktīvais mantojums" Spēle "Atrodi mani!"

4. uzdevums.

Manā vārdā nosaukta muiža un vieta,
kur skolojas koki. Kas es esmu un kā mani sauc?
Atbildi sūti uz :

kulturasainava@gmail.com, līdz **30.08.2020.**

neaizmirsti pievienot tālruņa numuru,
lai varam ar Tevi sazināties.

**Vēlot veiksmi,
Tava...**

Manā vārdā nosaukta muiža un vieta, kur
skolojas koki. Kas es esmu un kā mani sauc?

Atbildi sūti uz : kulturasainava@gmail.com
līdz 30.augustam, neaizmirsti pievienot
tālruņa numuru, lai varam ar Tevi sazināties.

Vēlam veiksmi!

Inga Sarma,

projekta "Aktīvais mantojums – Babītes
novada iedzīvotāju iesaistīšana novada
kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un
saglabāšanā" vadītāja

Projekta "Aktīvais mantojums" spēle "Atrodi mani" 5.uzdevums

31.08.2020.

Projekts "Aktīvais mantojums" Spēle "Atrodi mani!"

5. uzdevums.

Pirms kādiem 500 gadiem šeit atradās viena no senākajām Rīgai piederošām muižām. 18. gadsimtā te bija zirgaudzētava, kur ganījās kādi 150 šķirnes kumeļi, tos kā labvēlības apliecinājumu ieguva daudzu Eiropas valstu monarhi. Kur atrodas šī vieta? Kā to sauc? Tavs foto šajā vietā būs papildus punkts!

Atbildes līdz 15. septembrim sūti uz adresi: kulturasainava@gmail.com.

Pirms kādiem 500 gadiem šeit atradās viena no senākajām Rīgai piederošām muižām. 18. gadsimtā te bija zirgaudzētava, kur ganījās kādi 150 šķirnes kumeļi, tos kā labvēlības apliecinājumu ieguva daudzu Eiropas valstu monarhi.

Kur atrodas šī vieta? Kā to sauc?

Tavs foto šajā vietā būs papildus punkts!

Atbildes līdz 15. septembrim sūti uz adresi : kulturasainava@gmail.com!

Jūnijā jau informējām par vienu no pašvaldības projektu konkursa "Ģimenei. Videi. Izaugsmei" uzvarētājiem – projektu "Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā". Te pieejams plašāks raksts par projektā plānotajām aktivitātēm.

Inga Sarma,

projekta "Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana

novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā" vadītāj

Projekta "Aktīvais mantojums" spēles "Atrodi mani" 6.uzdevums

22.09.2020.

Jau vairāk kā pirms 200 gadiem šeit bija vieta, kur pārļaut nakti ceļiniekam un atpūtināt zirgus ceļā no Kurzemes uz Rīgu.

19.gadsimta beigās vieta kļuva slavena ar gardām krējuma kūkām, kas te pasniegtas. Kad 1877.gadā atklāja Rīgas – Tukuma dzelzceļu, pavisam netālu tapa stacijas ēka. Kā sauca šo vietu līdz 1925.gadam un – kā to sauc šodien? Tev jānosauc divi vārdi, un par foto ar šo vietu būs papildus punkts!

Lai veicas! Atbildi sūti uz kulturasainava@gmail.com līdz 30.septembrim

Inga Sarma, projekta "Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā" vadītāja

Noslēdzies projekta "Aktīvais mantojums" pirmais posms

23.11.20202.

5. uzdevums:

"Pirms kādiem 500 gadiem šeit atradās viena no senākajām Rīgai piederošām muižām. 18. gadsimtā te bija zirgaudzētava, kur ganījās kādi 150 šķirnes kumeļi, tos kā labvēlības apliecinājumu ieguva daudzu Eiropas valstu monarhi.
Kur atrodas šī vieta? Kā to sauc?"

Atbilde:
Zirgu sala Salas pagastā.

Projekts "Aktīvais mantojums" paredzēts Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšanai kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, izpētē, izmantošanā un popularizēšanā. Patlaban ir noslēgusies projekta 1. daļa – izziņošanā spēle "Atrodi mani!". Iedzīvotājiem tika piedāvāts atpazīt sešus kultūrvēsturiskos objektus novadā.

Sākotnēji spēles nosacījumi paredzēja, ka iedzīvotājiem jāatsūta savs foto uz objekta fona, taču vēlāk spēles uzdevumi paredzēja tikai atbildes un iesūtīto fotouzņēmumu – kā bonusa punktu. Tas saistīts ar iebildumiem un ierosinājumiem no novada iedzīvotāju puses, jo

1) identificējamie objekti atrodas plašā teritorijā, kas nav sasniedzama ar sabiedrisko transportu no jebkura novada apdzīvotā punkta. Ne visiem novada iedzīvotājiem pieejams individuālais autotransports un ne visi ir pietiekami atbilstošā fiziskā formā, lai pārvietotos ar velosipēdu.

2) ne katram senioram ir viedtālrunis ar foto kameru.

Spēlē aktīvi piedalījās 46 dalībnieki. Galvenokārt – ģimenes, 43 dalībnieki no Salas pagasta, trīs – no Piņķiem.

Spēle bija izziņota Babītes novada pašvaldības mājaslapā, pašvaldības informatīvajā izdevumā "Babītes Ziņas", Kultūrizglītības centra filiāles "Vietvalži" Facebook lapā, Facebook grupā "Manas mājas -Salas pagasts, Babītes novads", informatīvajos materiālos bibliotēkās Spuņciemā un Piņķos. Spēles jautājumi aptver novada teritoriju – trīs jautājumi par Salas pagasta ciemu teritoriju un trīs jautājumi par Piņķiem, Annas muižu un Babīti.

Protams, bijām cerējuši uz lielāku iedzīvotāju aktivitāti, īpaši Piņķos. Daļēji to var izskaidrot ar COVID-19 pandēmiju un tās izraisītajām problēmām – cilvēkiem ir daudz vairāk neatliekamu ikdienas jautājumu, ar kuriem jātiek galā. Salas pagasta iedzīvotāju lielāka aktivitāte izskaidrojama ar KIC “Vietvalži” un E. Pāvula memoriālās izstādes darbību un aktivitātēm – iedzīvotāji nemitīgi tiek iesaistīti kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā; ir zināms, ka “Vietvalži” ir resurss, kur rast informāciju.

Sākotnēji atsaucība un interese par spēli bija liela, bet mazinājās līdz ar jautājumu grūtības pakāpes pieaugumu. No spēles sākuma līdz beigām tikai viena dalībnieku komanda ir atbildējusi 100% pareizi uz visiem jautājumiem, kā arī atsūtījuši foto, tā ir Kulvinsku ģimene no Salas pagasta.

Atbilstoši projekta un spēles nolikumam uzvarētāji saņem vērtīgas balvas. Galveno balvu saņems Kulvinsku ģimene. Vēl tiek paredzētas veicināšanas balvas aktīvajiem atmiņu stāstu u.c. materiālu sniedzējiem otrajai projekta aktivitātei – digitālās izstādes “Neizzinātās vēstures lappuses” veidošanā. Balvas tiks pasniegtas projekta noslēgumā gada nogalē (datums tiks precizēts).

Inga Sarma,

projekta “Aktīvais mantojums – Babītes novada iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā un saglabāšanā” vadītāja

Fotogrāfijas no dalībnieku personīgā arhīva. Projekta autore saņēmusi dalībnieku atļauju tās publicēt pašvaldības komunikācijas kanālos.

1. uzdevums:

"Reiz es biju varens pārcēlājs. Kādu nakti, kad biju pārcēlis pār upi neparastu bērnu, kļuva bagāts un slavens. Manā vārdā ir nosaukta balva, ko piešķir reizi 2 gados radošiem cilvēkiem par izcilu veikumu. Kur Babītes novadā var skatīt šo balvu?"

Atbilde:

Lielais Kristaps -

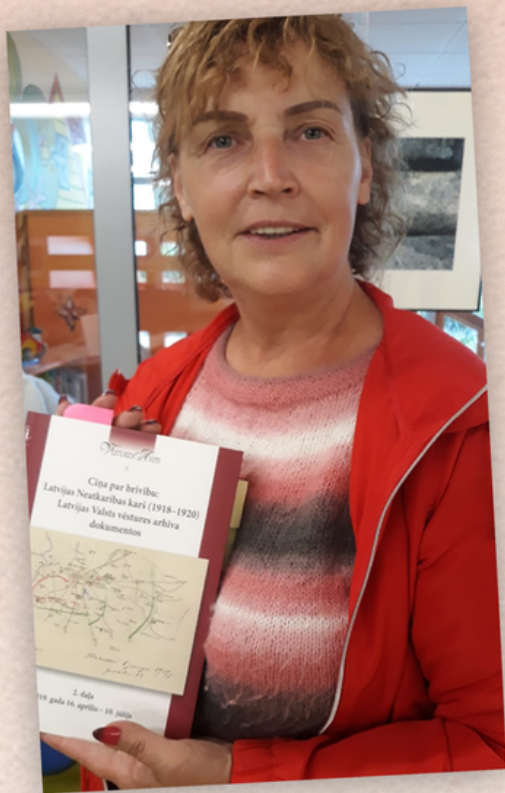
galvenā kino Balva Latvijā ir skatāma Babītes novada Kultūrizglītības centra filiālē "Vietvalži" Salas pagastā, Eduarda Pāvula memoriālajā izstādē.

2. uzdevums:

“Te mēs esam atpūtas brīdī. Ja ieskatīsies labi vērīgi, caur ugunscura dūmiem saskatīsī pazīstamas aprīses. Fotografījā redzamo ēku sen vairs nav, bet koki gan vēl aug – tie pārdzīvojuši laikus un cilvēkus.

Atrodi šo vietu, nofotografējies tur, kur stāvam mēs un dodies uz vietu, kur uzkrājies visvairāk informācijas šajā apvidū. Atrodi priekšmetu, kas stāsta par mums un attēlā redzamajiem notikumiem un nofotografējies ar šo priekšmetu.”

Atbildes:

- 1) Strēlnieki netālu no Piņķu baznīcas;
- 2) Vieta, kur Piņķos uzkrāts visvairāk informācijas ir bibliotēka;
- 3) Priekšmets, kas bija jāatrod – grāmata par Latvijas neatkarības kara vēsturi.

3. uzdevums:

"Reiz, ļoti sen, man par godu vārdu deva senākajai Salas muižai. Esmu ļoti salds un kādreiz biju vienīgā saldviela Eiropā. Dodies turp, kur daudz saldu ogu, tur, kur joprojām var redzēt kā senāk tika pie saldās vielas. Atrodi vietu, kur daudz saldu kārumu un pasaki saimniekiem vārdu, kas saistīts ar attēlu, saldo produktu un senās muižas nosaukumu."

Atbildes:

- 1) Medus;
- 2) Bija jāatrod senie bišu koki "Strēlnieku" saimniecībā Salas pagastā;
- 3) Senais Salas muižas nosaukums: Honighof (Medus muiža).

4. uzdevums:

*"Manā vārdā nosaukta muiža un vieta, kur skolojas koki.
Kas es esmu un kā mani sauc?"*

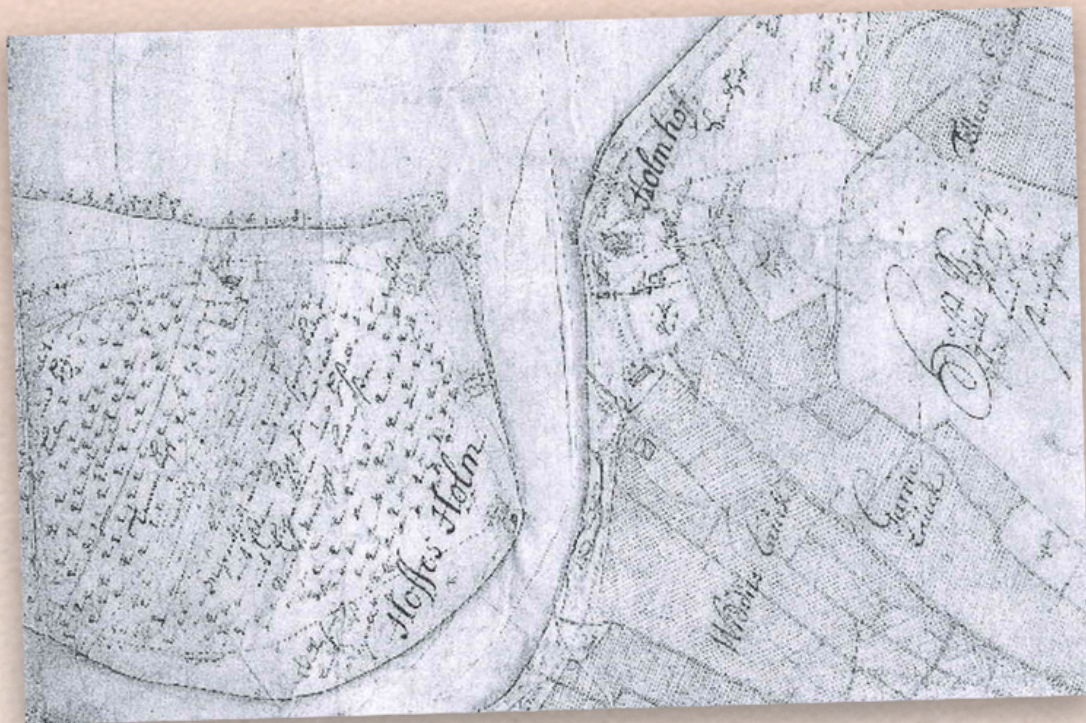

*Atbilde:
Annas baznīca.*

5. uzdevums:

"Pirms kādiem 500 gadiem šeit atradās viena no senākajām Rīgai piederošām muižām. 18. gadsimtā te bija zirgaudzētava, kur ganījās kādi 150 šķirnes kumelji, tos kā labvēlības apliecinājumu ieguva daudzu Eiropas valstu monarhi. Kur atrodas šī vieta? Kā to sauc?"

Atbilde:
Zirgu sala Salas pagastā.

6. uzdevums:

"Jau vairāk kā pirms 200 gadiem šeit bija vieta, kur pārļaut nakti ceļiniekam un atpūtināt zirgus ceļā no Kurzemes uz Rīgu.

19.gadsimta beigās vieta kļuva slavena ar gardām krējuma kūkām, kas te pasniegtas. Kad 1877. gadā atklāja Rīgas – Tukuma dzelzceļu, pavisam netālu tapa stacijas ēka. Kā sauca šo vietu līdz 1925.gadam un – kā to sauc šodien?"

Atbildes:

- 1) Pūpe;
- 2) Babīte.